

**internationaal instituut
voor sociale geschiedenis**

**Archief Louis A. Bähler
1915-1916, 19381915-1916**

Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Cruquiusweg 31
1019 AT Amsterdam
Nederland

hdl:10622/ARCH00014

© IISG Amsterdam 2020

Inhoudsopgave

Archief Louis A. Bähler.....	3
Archiefvorming.....	3
Inhoud en structuur.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
PLAATSINGSLIJST.....	4

Archief Louis A. Bähler

Archiefnummer ARCH00014

Archiefvormer Bähler, Louis A.

Periode 1915-1916, 19381915-1916

Periode (bulk) 1915-1916

Omvang 0.35 m.

Taal lijst Dutch

Taal materiaal Dutch

Archiefvorming

Biografie

Louis Adrien Bähler werd in 1867 in Kesteren geboren in een predikantengezin; studeerde van 1886 tot 1893 theologie in Groningen, waarna hij een standplaats zocht als predikant; werd benoemd als predikant op Schiermonnikoog in 1895; stellingname voor militaire dienstweigering in 1897; ontwikkelde zich tot christen-anarchist met een grote belangstelling voor het boeddhisme, had contact met mensen als de christen-anarchistische dominee De Koe, Felix Ortt en Lodewijk van Mierop; na een conflict met de classis van Dokkum vertrok hij in 1902 van Schiermonnikoog naar het Friese Oosterwolde; kwam vanwege zijn sociale en vrijzinnige instelling meer dan eens in conflict met de kerkelijke autoriteiten; in 1909 vertrokken naar Aduard; na een conflict met de kerkeraad trok zich met zijn vrouw terug op het landgoed Lemferdinge te Paterswolde dat hij van zijn vader had geërfd; was één van de drijvende krachten achter het manifest voor dienstweigering dat in september 1915 verscheen; in tegenstelling tot andere ondertekenaars van het manifest koos hij ervoor zijn boete te betalen om zo een gevangenisstraf te ontlopen; Bähler overleed in 1941 te Paterswolde.

Inhoud en structuur

Inhoud

Correspondentie betreffende het opstellen van het dienstweigermanifest van 1915 en de nasleep van de publicatie; adhesiebetuigingen en conceptteksten 1915-1916; circulaires over de Spaanse Burgeroorlog 1938.

Ordering

Het archief van L.A. Bähler werd in 1938 aan het IISG geschonken. Het bevat voornamelijk alfabetisch geordende correspondentie betreffende het opstellen van het dienstweigermanifest van september 1915, ingevulde adhesiebetuigingen en concept-versies van het dienstweigermanifest. Daarnaast is een aantal circulaires uit 1938 van het Spaans Persagentschap over de Spaanse Burgeroorlog aanwezig. Correspondentie gericht aan L.A. Bähler bevindt zich ook bij de Universiteitsbibliotheek Groningen.

Bewerking

Plaatsingslijst gemaakt door Bernard Mantel in 2001

Onderwerpen

Geografische namen

Netherlands
Spain

Organisaties

Revolutionair Religieus Verbond
Spaans Persbureau (Amsterdam)

Thema's

Military conflicts and activities

Materiaaltype

Archival material

Raadpleging en gebruik

Raadpleging

Vrij

Aanbevolen citeerwijze

Archief Louis A. Bähler , inventory number ..., International Institute of Social History, Amsterdam

PLAATSINGSLIJST

- 1 Stukken betreffende het Dienstweigermanifest van 1915. Met conceptteksten, een adressenbestand op kaartjes, ingevulde adhesiebetuigingen met het dienstweigermanifest en stukken betreffende het Revolutionair Religieus Verbond of Vrije Menschen Verbond . 1915- 1916. 1 portefeuille
- 2-5 Brieven aan L.A. Bähler inzake de opstelling van de tekst van het dienstweigermanifest en de nasleep van het verschijnen ervan. Alfabetisch geordend. 1915-1916. 4 portefeuilles
  - 2 A-F.
  - 3 G-K.
  - 4 L-R.
  - 5 S-Z.
- 6 Circulaires betreffende het verloop van de Spaanse Burgeroorlog afkomstig van het Spaans Persbureau te Amsterdam. 1938. 1 portefeuille